

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE “GEORGE BARIȚIU”
CLUJ - NAPOCA

PROSTITUȚIA ÎN JUDEȚUL MUREȘ (1919-1940)
TEZĂ DE DOCTORAT

Coordonator

C.S.I. dr. Lucian NASTASĂ-KOVÁCS

DOCTORAND

Zsuzsánna KÖRTESI

2013

Cuvinte cheie: prostituție, județul Mureș, Târgu Mureș, case de toleranță, prostituată,

Teza este structurată pe următoarele capitole:

Introducerea

Cadrul legal

Transilvania

Regulamentele orașului liber regesc Târgu Mureș referitoare la prostituție

Registrele tuturor prostituatelor din casele de Toleranță din Târgu Mureș între anii 1912-1918

Evoluția prostituției în Târgu. Mureș

Povestiri din bordel

Profilul prostituatei „de rând”

Registrul prostituatelor din Casa de prostituție din Strada Mihai Eminescu nr. 36 din orașul Sighișoara între anii 1925-1929

Încheiere

Anexe

Lucrarea de față a dorit să evidențieze anumite aspecte ale prostituției legale, legate de orașul Târgu Mureș. Prezenta lucrare se rezumă la tratarea prostituției feminine, fără să refere la prostituția masculină sau cea juvenilă. În cadrul lucrării sunt tratate sursele din cadrul Arhivelor Județene Mureș, evidențe ale poliției orașului, a birourilor de moravuri și ale consiliilor orășenești referitoare la fenomenul prostituției din acea perioadă. Toate documentele prezentate și analizate sunt strict legate de prostituția feminină legală și ilegală. Prostituția masculină, sau cea juvenilă nu este amintită, pentru că ea a fost tratată ca fiind un act criminal și atunci ar fi fost consemnat ca atare.

Modernitatea și ideologiile modernității, liberalismul, socialismul, feminismul etc. au creat premisele instaurării unei societăți a bunăstării pentru comunități și indivizi. Modernitatea a generat însă și efecte nescontate prin triumful absolut al individualului, al

permisivității dusă în extremis. Iată, de exemplu, un fenomen precum prostituția, „inventată” probabil odată cu nașterea societății umane, dar considerată multă vreme periferică, a devenit o adevărată industrie în secolul al XIX-lea și mai ales în secolul al XX-lea.

Prostituția, originile, formarea și menținerea ei trebuie văzute din mai multe puncte de vedere. Ea este în același măsură o problemă socială dar și economică. Din punct de vedere social, prostituția este extensia familiei monogame, ea formând în momentul în care actul sexual a încetat să mai reprezinte un act dedicat reproducerii biologice și a devenit un act care dădea plăcere.

Nu trebuia mult timp, ca aceasta, să se extindă prin nevoia de plăcere. În general nevoia de plăcere era legată de timpul liber care inevitabil era dublată și de banii disponibili. Astfel într-un scurt timp a apărut serviciul, plăcere trupească contra bani, născând o adevărată industrie a prostituției. Această industrie, a dăinuit și stă și acum. Singura piedică a fenomenului prostituției a fost o explozie a cazurilor de boli venerice. Acestea au fost puse pe seama vieții desfrânate și pe pedeapsa dumnezeiască pentru păcatele trupești. Mai târziu s-a trecut la o altă abordare a acestuia, și anume la controlul instituțional și sanitar al fenomenului. Toate acestea au fost precedate de evidențe ale femeilor desfrânate, ale femeilor care au o predispoziție să se prostitueze prin natura locului lor de muncă. Ele au întâlnit mulți bărbați în timpul programului, dar nu câștigau sume mari de bani la acest loc de muncă, deci era inevitabil să-și găsească un venit suplimentar. Astfel cel mai probabil ele ar fi fost tentate să-și vândă trupul care le dădea un câștig imediat. Femeile, după o perioadă de timp când ele au fost dependente în totalitate, material dar și emoțional de bărbați odată cu revoluția industrială și izbucnirea primului război mondial s-au găsit în situația de a fi susținători de familie. Wilhelm von Humboldt (1767-1835) spunea că **dependența** este termenul cheie care definește cel mai bine problema prostituției. El se referea la dependența economică dar și politică și culturală femeilor de bărbați, dependență care este completată până la urmă de o dependență psihică

Așa cum am mai semnalat, prostituția făcea parte de viața cotidiană a orașelor pe vremuri. Dar, în decursul anilor, o dată cu apariția și extinderea sifilisului (sec XV), se contura tot mai mult necesitatea definirii unui cadru legal al prostituției pentru ținerea în

frâu și stoparea fenomenului în sine și implicit și a numărului de îmbolnăviri, care au fost direct proporționale cu numărul prostituatelor. În decursul anilor s-a încercat protejarea comunității prin tot feluri de măsuri care aveau menirea de diferențiere a prostituatelor de femei cinstite: prin purtarea unor haine de culoare țiptoare, interzicerea circulației femeilor cu moravuri ușoare la anumite ore și în anumite părți ale orașului și nu în ultimul rând alungarea sau/și pedepsirea femeilor bolnave.

În secolul al XIX-lea asistăm la o „medicalizare” a păcatului trupesc, o abordare științifică a problemei prostituției. Noua abordare a acestei teme se baza pe antropologie, care găsea o nouă explicație legată de problema prostituției și de prostituate. Corpul femeii, care era considerat până atunci un fel de imagine în oglindă, imperfectă a corpului bărbătesc era acum pus într-o altă lumină. Este admis faptul precum, corpurile bărbatului și a femeii sunt diferite și paralel cu această schimbare de viziune dispăre și ideea necesității orgasmului amândurora pentru a realiza conceperea urmașilor, fapt afirmat de susținătorii modelului unic. Trupul prostituatei, o dată considerat un rău necesar pentru temperarea instinctelor sexuale masculine este considerat în același timp și întruchiparea putrezirii trupești și sufletești, a depravării morale și astfel se ajunge la metafora canalizării, un lucru urât, necurat care împrăștie miasme otrăvitoare dar fără care totul ar fi acoperit de murdărie. Ideea răului necesar, adică existenței prostituției și a femeilor „publice” era legitimată cu existența instinctului bărbătesc sexual, care necanalizat, de către aceste femei, ar fi fost dăunătoare pentru femeile cinstite, punând în pericol moravurile lor. Paradoxal, prostituatele au fost alungate, ocărite, persecutate de-a lungul timpului, lucru care nu se întâmpla și cu cumpărătorii acestor servicii. Acceptarea prostituatelor avea cauze economice mai degrabă, decât morale sau sanitare. Totuși trupul prostituatei era o sursă de pericol permanent pentru o societate sănătoasă. Cea mai mare temere era îmbolnăvirea de sifilis, mai ales de forma ereditară care ducea la degenerarea noilor generații și astfel al întregii națiuni. Acest lucru putea să periclitizeze și capacitatea de muncă a noii generații, punând în pericol însăși puterea și bunăstarea economică a unei națiuni. Pentru că copiii unei mame degenerate trupesc și moral se nasc cu aceleași boli, dar într-o măsură mai mare, lucru care se perpetuează în timp și după fiecare generație.

Acest lucru este scos în evidență și în cadrul legalizării, prostituția legală era considerată necesară, dar totodată era împinsă pe periferia orașelor, departe de vederea oamenilor cinstiți și puși sub supravegherea strictă a autorităților locale și cele sanitare. Prostituatele, chiar dacă erau văzute ca ființe decăzute, pline de boli respingătoare și dorințe ordinare, și ele erau femei, și în adâncul sufletului ele aveau dorințe ascunse pentru căldura unei familii normale și copii. Pe de altă parte și femeile cinstite aveau dorințe ascunse după dragoste în taină sau nu. Astfel asistăm la situații în care soții și mame onorabile recurgeau la prostituție din dorință trupească sau din simplă curiozitate.

Astfel putem afirma că: dacă trupul prostituatelor, instituția prostituției și persoana prostituatei erau necesare pentru canalizarea instinctelor nestăpânite ale bărbaților căsătoriți atunci putem afirma că ele asigurau moralul nealterat al societății oneste. Acest lucru a fost și este motoul apologeților prostituției legalizate. În zilele noastre asistăm și la invocarea libertăților personale ale femeilor care se apucă de practicarea prostituției, dar și libertatea bărbatului de a alege să se folosească de serviciile unei prostituate.

În secolul XX, cu începutul unei alte percepții a fenomenului, registrele prostituatelor deținute de poliției au început să aibă și întrebări referitoare la cauzele pentru care femeile alegeau să se prostitueze. Cauzele enumerate erau aproape asemănătoare, lipsa de bani, educația precară, familii sărace, sau chiar destrămate. Nicăieri nu se mai amintea despre slăbiciunea morală a femeilor, sau predispoziția lor către un comportament sexual promiscuu. Femeile care alegeau practicarea prostituției sau cele care au fost prinse practicând aceasta, au fost înscrise în evidența poliției și au fost supuse la consultații medicale obligatorii, periodic în general odată pe săptămână.

Casele de toleranță erau plasate în spații bine definite, departe de centrul orașului, de apropierea bisericilor și a școlilor. În general departe de tot ceea ce era considerat pur și inocent, încercând o izolare a femeilor ușoare, a frivolității. Odată cu desființarea bordelurilor, prostituția de stradă a fost tolerată, însă după scurt timp s-a revenit asupra legii, a fost interzisă practicarea prostituției stradale și au fost reînființate casele de toleranță. După un scurt timp însă bordelurile au fost închise definitiv, femeile care au lucrat în casele de toleranță au fost ori trimise la reeducare ori introduse la diverse locuri de muncă. Morala comunistă nu concepea existența acestor locuri, unde totul era pus în

serviciul plăcerii și a răsfățului, a bucurii burgheze. Astfel în anii dictaturii comuniste a fost interzis înființarea acestor locale. După 1989 însă au început să revină aceste case, dar sub diferite denumiri, de cluburi de noapte cu dansatoare erotice sau saloane de masaj exotice, etc.